

สรุปผลการวิจัยและ เสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและศึกษาเฉพาะกรณี เพื่อ
สำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1.1. แบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนประเภทข้อสำรวจ
(Check List) โดยดัดแปลงมาจากแบบตรวจสอบข้อบกพร่องในการอ่านออก
เสียงและอ่านในใจของ มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์

1.2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็น
รายบุคคล 2 ชุด คือ แบบทดสอบการอ่านออกเสียงกับแบบทดสอบการอ่านในใจ
ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาต่าง ๆ ที่ถูกระบุในแบบสำรวจปัญหาการอ่านในข้อ 2.1
และนำมาปรับปรุง โดยแต่ละชุดจะสร้างเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ประกอบด้วยคำไม่
เกิน 150 คำ สร้างให้ครอบคลุมการวัดได้ทุกปัญหาในแบบสำรวจปัญหาการอ่านพร้อม
ทั้งคัมภีร์ และเครื่องบันทึกเสียง เพื่อบันทึกเสียงการอ่านออกเสียงของนักเรียน
เป็นรายบุคคล

1.3. ตารางบันทึกการอ่านออกเสียงผิดของนักเรียน ผู้วิจัยได้
ปรับปรุงมาจากแบบบันทึกการอ่านออกเสียงผิดของ มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์

2. เลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 9 โรงเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน ปีการศึกษา 2525 จำนวน 75 คน ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านตั้งแต่ 3 ปัญหาขึ้นไป จากจำนวนนักเรียนที่ครูระบุว่าไม่มีปัญหาการอ่านทั้งหมด 200 คน

3. เก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนในข้อ 1.1 ไปให้ครูที่สอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่สองของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน ทุกโรงเรียนตอบข้อมูลเพื่อหาตัวอย่างประชากรที่มีปัญหาการอ่าน

3.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้ง 2 ชุด ไปใช้กับตัวอย่างประชากรเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งสังเกตพฤติกรรมขณะที่นักเรียนใช้แบบทดสอบการอ่านออกเสียงและอ่านในใจอย่างใกล้ชิด เมื่อพบนักเรียนมีปัญหาการอ่านอย่างไร จะทำเครื่องหมายลงในแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนแต่ละคนพร้อมทั้งบันทึกเสียงการอ่านออกเสียงของนักเรียนทุกคนไว้ เพื่อนำมาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

4. วิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลจากข้อ 3.1 มาสำรวจจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านกี่คน และแต่ละคนมีปัญหาคืออะไรบ้าง จดเรียงลำดับความเข้มของปัญหาตามที่ครูมองเห็นจากมากไปหาน้อย คำนวณเป็นคารอยละ

4.2 นำข้อมูลจากข้อ 3.2 มาวิเคราะห์คะแนนของปัญหาการอ่านที่ผู้วิจัยได้ทดสอบนักเรียนแต่ละคนด้วยการใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนทั้ง 2 ชุด และจัดเรียงลำดับความเข้มของปัญหาจากมากไปหาน้อย คำนวณเป็นคารอยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรในชั้นประถมศึกษาปีที่สองของโรงเรียนทั้ง 9 โรงเรียนในเขตปทุมวัน มีปัญหาการอ่านทั้งหมด 24 ปัญหา โดยแบ่งตามลำดับความเข้มของปัญหาได้ดังนี้

1. ปัญหาการอ่านที่มีความเข้มสูง เป็นปัญหาที่สำรวจพบว่านักเรียนมีความถี่ของปัญหามากตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปมี 6 ปัญหาคือ

- 1.1 การออกเสียง ร อ ไม่ชัด
- 1.2 การออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ผิด
- 1.3 การอ่านชากะถูกตะกัก ไม่คล่อง ใช้วิธีสะกดคำ
- 1.4 การอ่านฉีกวรรคตอน แบ่งวรรคตอนไม่ถูก
- 1.5 การอ่านคำควบ ว ไม่ถูก
- 1.6 การใช้นิ้วชี้ตามทีอ่าน

2. ปัญหาการอ่านที่มีความเข้มปานกลาง เป็นปัญหาที่สำรวจพบว่านักเรียนมีความถี่ของปัญหาระหว่างร้อยละ 20 - 80 มี 10 ปัญหาคือ

- 2.1 การวางหนังสือห่างจากตาไม่ถูกต้อง
- 2.2 การวางท่าทางขณะอ่านไม่ถูก
- 2.3 การอ่านคู่ตัว
- 2.4 การทำปากขมขม
- 2.5 การอ่านไม่ออกต้องอาศัยผู้อื่นอ่านให้ฟัง
- 2.6 การจับใจความในการอ่านไม่ได้
- 2.7 การอ่านตกหล่น ซ้ำมคำ
- 2.8 การจับใจความในการอ่านออกเสียงไม่ได้
- 2.9 การอ่านในใจโดยการอ่านออกเสียง
- 2.10 ช่วงความตั้งใจสั้น ขาดสมาธิ

3. ปัญหาการอ่านที่มีความเข้ม เจือจาง เป็นปัญหาที่สำรวจพบว่า นักเรียนมีความถี่ของปัญหาทั้งแตรอยละ 20 องมว มี 8 ปัญหาคือ

- 3.1 การอ่านอักษรซ้อนที่
- 3.2 การอ่านหลงบรรทัด
- 3.3 การออกเสียงพิมพ์ในลำคอ
- 3.4 การโคลงศีรษะไปมาเวลาอ่าน
- 3.5 การตีคาง ยอนคำ อ่านซ้ำ
- 3.6 สายตาคับปรกติ นัยตา ชมวคิ้ว
- 3.7 การอ่านเพิ่ม เติมหรือแทรกคำเข้าไป
- 3.8 การอ่านไม่ชัด อวัยวะออกเสียงผิดปกติ

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการอ่านที่ผู้วิจัยสำรวจจะเห็นได้ว่า พบปัญหาที่มีความเข้มสูง ความเข้มปานกลาง และความเข้มเจือจางตามลำดับ ปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ หากครูเข้าใจสาเหตุและวิธีให้ความช่วยเหลือ

1. ปัญหาการอ่านออกเสียง ร ล ไม่ชัดและปัญหาการอ่านคำควบว ไม่ถูกพบว่า นักเรียนมีปัญหามาก เช่น อ่านคำว่า "เรื่อน" เป็น "เรื่อน", "น้ำพิภ" เป็น "น้ำพิภ", "ถลวย" เป็น "ถลวย", "ครอมครัว" เป็น "ลอมคิ้ว", "แตงกวา" เป็น "แตงฟา" เหล่านี้เป็นต้น ทั้งนี้เมื่อสอบถามครูแล้วปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ในเขตปทุมวัน เป็นลูกคนจีน ซึ่งอยู่ในย่านตลาดท่ากรคำเป็นส่วนมากอาจเป็นผลทำให้การอ่านออกเสียง ร ล และคำควบว ไม่ชัดตามสภาพครอบครัวและชุมชนไปทั่วๆ เมื่อนักเรียนเข้ามาสู่โรงเรียนอวัยวะในการออกเสียงยังไม่มีความพร้อมเต็มที่ จึงออกเสียงตามความเคยชินและตามที่ได้ยินมา ประกอบกับการที่เพิ่งเข้ามาเรียนในโรงเรียนเป็นปีที่ 2 โอกาสในการปรับเปลี่ยนวิธีการออกเสียงอาจจะมีน้อยเด็กจึงไม่ได้รับการแก้ไขให้ออกเสียงถูกต้องตามที่ควรจะเป็นและ

ขาดการฝึกฝนในระยะเริ่มเรียนอักษร ร อ และคำควบ ว ประกอบกับครูอาจไม่เห็นว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาเพราะเห็นว่านักเรียนยังเล็กอยู่ไม่มีความสามารถในการกระตกลิ้นโตเหมือนนักเรียนที่โตกว่าจึงละเลยไม่เข้มงวดในการฝึกฝน แต่ที่จริงแล้วครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้โดยการสอนและฝึกทักษะให้นักเรียนออกเสียง ร อ และคำควบ ว ได้อย่างถูกต้องตั้งแต่วันที่เริ่มเรียน พร้อมทั้งสร้างแบบฝึกทักษะในเรื่องนี้ให้นักเรียนได้ฝึกเป็นประจำทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้อุปกรณ์การสอนหรือให้นักเรียนเล่นเกมเพื่อฝึกการออกเสียง ร อ และคำควบ ว ได้อย่างถูกต้องชัดเจน สามารถแยกเสียงเหมือนและเสียงต่างของ ร และ อ ได้ถูกต้อง ในเรื่องนี้ประสงค์ ราชณสุข และคณะ (2523 : 142) ได้ศึกษาปัญหาและวิธีแก้ไขปัญหาคำควบภาษาไทยของ เด็กชาย เขาพบว่า พยัญชนะต้น ร และพยัญชนะควบกล้ำ ร อ เป็นปัญหาที่เด็กชาย เขาพูดไม่ชัดพบบ่อยที่สุดและยังพบบ่อยกว่าปัญหา ร และคำควบกล้ำ ร อ ก็เป็นปัญหาที่เด็กพื้นราบหรือเด็กไทยส่วนใหญ่ออกเสียงไม่ชัดเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการอ่านที่ผู้วิจัยพบคือ นักเรียนในเขตปทุมวันมีปัญหาคำควบกล้ำ ร อ ไม่ชัด มากที่สุดเป็นอันดับ 1 และออกเสียงคำควบ ว ไม่ถูกเป็นอันดับ 5

ส่วนวิธีการแก้ไขปัญหาคำควบ ร อ และคำควบกล้ำไม่ชัดนั้น แก้ไขได้โดยการฝึกพูด ซึ่งประสงค์ ราชณสุข และคณะ (2523 : 155 -157) เสนอแนะวิธีแก้ไขว่า ให้ใช้เทคนิคและวิธีการดังนี้

1. ฝึกแก้ไขเป็นกลุ่ม (Group Therapy)
2. ฝึกแก้ไขหน้ากระจกเงา (Mirror Practice)
3. ฝึกบริหารริมฝีปากและลิ้น (Labial and Tongue Exercises)
4. ฝึกฟังและฝึกแยกความแตกต่างของเสียง (Auditory Discrimination)
5. วิธีเร้าและตอบสนอง (Stimulus - Response Method)
6. วิธีแสดงตำแหน่งที่เกิดของเสียง (Phonetic Placement Method)

7. วิธีแยกความรู้สึกจากประสาทสัมผัส
(Moto -Kinesthetic Method)

8. วิธีให้คำที่เป็นตัวชี้แนะ (Key Word Method)

นอกจากนี้ยังต้องฝึกทั้งการฟังและการออกเสียงให้ถูกต้องด้วยการอ่านหรือเล่าเรื่องจากภาพ บันทึกเทปเปิดให้นักเรียนฟังเสียงของตัวเอง จะโดยอมรับขอบพระองค์ของตน ใส่มือช่วยเช่น เล่นเกม ไข้ศรคำ นอกจากนี้ควรควรวางถึงปัญหาการอ่านออกเสียง ร อ และคำควย ว ของนักเรียนอยู่เสมอ เมื่อพบนักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้องชัดเจนเมื่อใด ครูต้องรีบแก้ไขทันทีและครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน ในการพูดและอ่านออกเสียง ร อ และคำควย ว ให้ถูกต้องชัดเจนอีกด้วย

2. ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์มีก จากการศึกษาการอ่านออกเสียงของนักเรียนปรากฏว่านักเรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะมีก เช่น "ภูเขา" อ่านเป็น "บูเขา", "บันโค" อ่านเป็น "บันโก" และอ่านออกเสียงสระมีก เช่น "เคิน" อ่านเป็น "คิน", "เชอ" อ่านเป็น "ชือ", "นัก" อ่านเป็น "นาก" รวมทั้งอ่านออกเสียงวรรณยุกต์มีก เช่น "ไกล" อ่านเป็น "ไกล" "ห้าม" อ่านเป็น "หาม" เหล่านี้เป็นต้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจำพยัญชนะสระหรือวรรณยุกต์สับสน นักเรียนแยกเสียงพยัญชนะเสียงสูง กลางและต่ำไม่ได้ เป็นผลมาสู่การผันวรรณยุกต์ได้ไม่ถูกต้องอีกด้วย นักเรียนส่วนใหญ่ชอบผันวรรณยุกต์โดยเทียบเสียงกับอักษรกลางเสมอ จึงอ่านเสียงวรรณยุกต์มีกและอาจมีสาเหตุเกี่ยวเนื่องมาจากปัญหาการอ่านไม่ชัด อวัยวะออกเสียงมีกผิดปกติ จากการสำรวจพบว่านักเรียนอ่านไม่ชัดอวัยวะออกเสียงมีกที่มีความเข้มน้อยที่สุด แต่ก็จัดว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมาก เช่น พบนักเรียน อ่านตัว ร เป็นตัว อ (เรียนร้อย อ่านเป็น เดียบฮ้อย) อ่านตัวสะกด ง ไม่ได้ (กว้าง อ่านเป็น กวา, งวง อ่านเป็น จัว) อ่านตัว น เป็นตัว ง (บ้าน อ่านเป็น บ้าง, เรือน อ่านเป็น เรือง) อ่านตัวสะกด ก ไม่ได้ (เด็ก อ่านเป็น เคะ) นอกจากนี้ยังอ่านแบบ

คนจีนก็มี เช่น ใ้ อ่านเป็น ไ้, จน อ่านเป็น จง ปัญหาเหล่านี้ครูจะต้องแก้ไข เป็นรายบุคคล ค้นหาสาเหตุและใช้แบบฝึกค้ำที่นักเรียนมีปัญหานั้น ถ้านักเรียนคนใด มีอวัยวะผิดปกติ ครูจะต้องส่งให้แพทย์ช่วยตรวจและรักษาหรือไม่ก็จัดสอนซ่อมเสริม ให้ทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล

3. ปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก อ่านไม่คล่องและใช้วิธีสะกดคำ เป็นปัญหา ที่เกี่ยวเนื่องมาจากข้อ 2 เมื่อนักเรียนไม่แม่นในพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เป็นเหตุ ให้นักเรียนต้องหยุดคิดว่าพยัญชนะ สระ ที่จะอ่านต่อไปเป็นตัวเลขไรแน่ ทำให้อ่านช้า ตะกุกตะกักสะกดคำไปทีละตัวหรือถ้าอ่านไม่ออกก็ขยี้ที่คำใด นักเรียนจะเฉยไม่ยอม อ่านคำนั้นจนกว่าครูจะบอกให้จึงอ่านตามได้ จึง เป็นปัญหาเกี่ยวเนื่องไปถึงปัญหาการ อ่านไม่ออกต้องอาศัยผู้อื่นอ่านออก เสียงคำให้ฟังทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักเรียนมีระดับ สติปัญญาช้ากว่าเพื่อน ๆ ครูเร่งสอนโดยไม่ทบทวนสิ่งที่เรียนผ่านไปแล้ว ดังนั้นครู สามารถช่วย เหลือนัก เรียนได้โดยการฝึกให้นักเรียนจับหลักในการสะกดคำให้ได้เสียก่อน เมื่อนักเรียนจับหลัก เสียงของพยัญชนะต้นและเสียงสระที่จะผสมกันแล้วก็ให้จับหลัก เสียง ตัวสะกดและวรรณยุกต์ต่อไป ครูต้องคอยสังเกตวิธีจับหลักการสะกดของนักเรียนแต่ละ คนเหล่านี้ให้ได้ หากเสียงยังไม่พอก็จัดสอนซ่อมเสริมและฝึกฝนโดยใช้แบบฝึกและอุปกรณ์ การสอนเข้าช่วย ข้อสำคัญก็คือไม่ควรเร่งเด็กเหล่านี้ ควรให้เวลาและโอกาสเขา แก้ไขตัวเอง การจัดหาสื่อที่เหมาะสมมาช่วย จะเป็นการเปิดโอกาสให้เขาได้ปรับปรุง ตัวเองไ้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะเกิดความสนใจและสนุก

4. ปัญหาการอ่านนิควรรคตอน แบ่งวรรคตอนไม่ถูก นักเรียนที่มีปัญหาการ อ่าน ส่วนใหญ่มักแบ่งวรรคตอนไม่ถูกทำให้ความหมายของคำหรือเนื้อเรื่องผิดไป เช่น อ่าน น้ำพริก ปลาหู เป็นน้ำพริกปลาหู และบางคนแบ่งคำไม่ถูกเช่น ชนมกล้วย นักเรียน อ่านว่า ชน-มก-ล้วย แล้วก็งงงโมทราบความหมาย ต้องกลับมาพิจารณาอ่านซ้ำใหม่ ทำให้อ่านช้าไปอีก สาเหตุของการอ่านนิควรรคตอนนั้นเป็นปัญหา เนื่องมาจากการที่นัก-เรียนอ่านช้า ตะกุกตะกักไม่แม่นในหลักการสะกดคำ บางครั้งก็แยกพยัญชนะต้นกับสระ ไม่ออก ยอมทำให้การเว้นวรรคตอนผิดไปด้วย บางครั้งอ่านรวบอักษรและหยุดตรง กลางวรรค ซึ่งทำให้ความหมายของประโยคหรือข้อความเปลี่ยนไป ครูสามารถแก้ไข ได้คือ เมื่อแก้ปัญหามาในข้อ 3 นักเรียนอ่านคล่องแล้วนักเรียนจะเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง

หรือไม่ครูอาจจะใส่เครื่องหมายวรรคตอนช่วยก็ได้เพื่อนักเรียนจะได้มีความเข้าใจ เนื้อเรื่องได้ชัดเจนขึ้นในเรื่องนี้ เทออสทูล ยูยูซานนท์ (2516) วิจัยพบว่า นักเรียนสามารถอ่านบทความที่มีเครื่องหมายวรรคตอนได้เข้าใจดีกว่าบทความที่ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน

5. ปัญหาการใช้นิ้วชี้ตามทีอ่านและปัญหาการโคลงศีรษะไปมาในขณะที่อ่าน เป็นนิสัยของนักเรียนที่พบเป็นจำนวนมากเพราะนักเรียนเริ่มเรียนยังแบ่งแยกคำไม่ถูกและไม่ได้รับการฝึกความพร้อมในการกวาดสายตาในการอ่านจึงใช้นิ้วชี้ไว้กล้วอ่าน หลงคำหรือหลงบรรทัด พร้อมทั้งเคลื่อนศีรษะไปตามตัวอักษรที่ชี้ สาเหตุอีกประการหนึ่ง Welson (1972: 100) วินิจฉัยว่าการที่นักเรียนใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรในขณะที่อ่าน อาจเป็นเพราะในระยะแรกนักเรียนยังไม่มีความสามารถในการจับบรรทัดและกรอขยของคำได้ จึงต้องใช้นิ้วช่วยกำกับในการอ่านให้ถูกต้องและตรงคำที่อ่าน ซึ่งจะเป็ในระยะเวลาเริ่มเรียน เพราะแม้ครูเองขณะสอนก็จะใช้วิธีชี้้นำการอ่านให้นักเรียนเช่นเดียวกัน แต่หลังจากที่นักเรียนอ่านได้แล้ว ควรจะลดการใช้นิ้วชี้ขณะอ่าน ทั้งนี้เพื่อฝึกให้อ่านได้เร็วขึ้นและคล่องขึ้น การใช้นิ้วชี้ขณะอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 2 จึงน่าจะเป็นเรื่องบังชี้ถึงความสามารถและวุฒิภาวะในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนได้ และหากในระดับชั้นที่สูงขึ้น นักเรียนยังคงใช้นิ้วชี้ขณะอ่านก็จะทำให้อัตราความเร็วในการอ่านของนักเรียนลดลงไป ครูจึงควรจะได้ส่งเสริมพัฒนาการค่านนี้โดยลดการใช้นิ้วชี้ขณะอ่านลงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

สำหรับการแก่นิสัยการใช้นิ้วชี้และโคลงศีรษะไปมาตามทีอ่านนั้น Smith (1963: 365) ได้เสนอแนะว่า ให้ใช้กระดาษแข็งที่มีความยาวพอ ๆ กับหน้าหนังสือ ทาบหน้าหนังสือเวลาอ่านให้เลื่อนกระดาษลงข้างล่างทีละบรรทัด วิธีนี้แก้ไขการอ่านหลงบรรทัดได้อีกด้วย หรืออีกวิธีหนึ่งถ้ากลัวเปลืองนิ้วชี้ก็ให้ใช้มือจับหนังสือไว้เพื่อไม่ให้มีโอกาสนิ้วชี้ได้ ส่วนการโคลงศีรษะไปมาในขณะที่อ่าน แนะนำว่าให้ใช้มือจับคางไว้ ในเวลาอ่านฝึกเฉพาะการเคลื่อนสายตาโดยพยายามหัดกวาดสายตากว้าง ๆ ไม่ใช่ดูตัวอักษรทีละคำ

6. ปัญหาการวางหนังสือห่างจากตาไม่ถูกต้องและปัญหาการวางท่าทางขณะอ่านไม่ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเคยชินนักเรียนชอบนั่งหลังงอ ไม่พิงพนักเก้าอี้หรืออาจเป็นเพราะ โต๊ะกับเก้าอี้มีขนาดไม่เหมาะสม ถ้าโต๊ะสูง เก้าอี้ต่ำทำให้สายตาศึกกับหนังสือมากเกินไป ลักษณะที่เหมาะสม ครูต้องฝึกให้นักเรียนนั่งตัวตรงหลังไม่งอ วางก้นให้เต็มเก้าอี้ ไม่ใช่นั่งหมิ่น ๆ เมื่อตัวตรงแล้วจะทำให้สายตาห่างจากหนังสือเหมาะสม เด็กบางคนก้มหน้าเข้าไปชิดหนังสือ แล้วหยีตา ชมวดคิ้ว เวลาอ่านครูจะต้องคอยสังเกตนักเรียนว่าเป็นเพราะความเคยชินหรือเป็นเพราะเกิดจากปัญหาสายตาศึกปกติ ทำให้นักเรียนมองตัวหนังสือได้ไม่ชัดจึงต้องหยีตา ชมวดคิ้ว ทำหน้านิ้วตลอดเวลาที่อ่าน ถ้าสายตาศึกปกติ ครูจะต้องให้นักเรียนได้พบกับจักษุแพทย์เพื่อตรวจสายตาและแก้ปัญหาเสีย โดยคว่นเพื่อเป็นการสร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการอ่าน

7. ปัญหาการอ่านคู่ตัว เช่น อ่านคำว่า "น้ำพริก" เป็น "น้ำแกง", "เป็นโต" อ่านเป็น "จาน", "กิน" อ่านเป็น "นก" บางทีนักเรียนอ่านคู่ตัวตามประสบการณ์อาจเนื่องมาจากการอ่านคำนั้นไม่ออกก็ใช้การเดา หรือนึกไปเองว่าคำนั้น ๆ น่าจะอ่านอย่างนี้ซึ่งเป็นผลมาจากการอ่านไม่ออกเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาการอ่านทดหล่นข้ามคำก็เช่นกัน เช่น "พอกับแม่" อ่านเป็น "พอแม่" "อาหารกลางวัน" อ่านเป็น "อาหารวัน" เพราะอ่านคำว่า "กลาง" ไม่ได้จึงข้ามไป Welton (1972:98) กล่าวว่ากรณีที่นักเรียนอ่านข้ามคำเป็นเพราะชอบกพรองจากการกวาดสายตาและความสับสนโดยตรงในการจำคำ นักเรียนอาจกวาดสายตาข้าม ๆ ไป หรือไม่ก็อ่านเร็วไปครูจึงควรฝึกการกวาดสายตาของนักเรียนให้ถูกต้อง ซึ่งเกี่ยวข้องไปถึงปัญหาการอ่านอักษรลัดที่ เช่น "กิน" อ่านเป็น "นก", "กอก" อ่านเป็น "คอก" อาจมีสาเหตุมาจากความพรอมตามการรับรู้ทางสายตา ทางแก้อีกทางหนึ่ง คือการให้เด็กอ่านในหลอดหรือหาอุปกรณ์ช่วยการจับคำให้เด่น เช่น ทำกระดาษเป็นกรอบ น้ำพริก จะะช่องตรงกลางให้คำใดคำหนึ่งที่เด่นและเลื่อนช้า ๆ ให้ครอบคลุมคำใดทั้งคำพอดีเพื่อให้นักเรียนสังเกตคำแต่ละคำอย่างใกล้ชิด เมื่อนักเรียนอ่านได้แล้วจึงเลื่อนต่อไปยังคำใหม่และยกออกเมื่อนักเรียนอ่านได้คล่องขึ้น

8. ปัญหาการทำปากขมุขมิบ เมื่อผู้วิจัยใช้แบบทดสอบการอ่านในใจ สังเกตพบว่า นักเรียนส่วนมากอ่านในใจไม่เป็น บางคนออกเสียงพิมพ์ในลำคอ บางคนก็อ่านในใจ โดยการอ่านออกเสียงออกมาดัง ๆ ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนขาดการฝึกให้อ่านในใจ ครูมักชอบให้นักเรียนผลัดกันอ่านนำ ให้นักเรียนทุกคนในห้องอ่านตาม หรือไม่ก็ออกเสียงพร้อมกันทั้งห้อง เพราะสามารถวัดประเมินผลได้ว่า นักเรียนอ่านออกถูกต้องมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาชั้นการฝึกให้นักเรียนอ่านในใจนั้น ประเทิน มหาพันธ์ (2519 : 25) กล่าวว่า ควรสอนให้ตั้งแต่อายุ 6 ปี ของ ประถมปีที่ 1 หรือตั้งแต่อายุชั้นประถมปีที่ 2 สาเหตุที่นักเรียนทำปากขมุขมิบในระหว่างการอ่านในใจนั้น Welton (1972 : 100) กล่าวว่า อาจเป็นเพราะนักเรียนกำลังพยายามที่จะอ่านให้ได้และอาจพยายามที่จะจำเรื่องที่เขากำลังอ่านหรืออาจเป็นนิสัยที่ติดจากการฝึกอ่านออกเสียงมากเกินไป ผู้วิจัยให้ข้อสังเกตว่า ครูอาจกลัวนักเรียนไม่อ่าน เมื่อบอกให้นักเรียนอ่านในใจเพราะประเมินผลยาก นักเรียนจึงฝึกแต่การอ่านออกเสียงเป็นส่วนใหญ่ เมื่อผู้วิจัยบอกให้นักเรียนอ่านในใจ นักเรียนบางคนถามว่าอ่านเป็นอย่างไร อ่านไม่เป็น บางคนก็อ่านออกเสียงมาเลย

สำหรับการแก้ไขนั้น ครูควรฝึกให้นักเรียนอ่านในใจเป็น ด้านนักเรียนเคลื่อนไหวริมฝีปากขณะที่อ่าน Smith (1963:365) ใ้คำแนะนำว่า

- 8.1 กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะแก้ไขการเคลื่อนไหวริมฝีปากขณะที่อ่าน
- 8.2 ครูคอยสังเกตเวลานักเรียนอ่าน เพื่อจะเตือนให้เขารู้ตัว
- 8.3 ทักคำเตือนไว้ในห้องเรียนว่า "อ่านด้วยตาไม่ใช่อ่านด้วยปาก"
- 8.4 ใช้นิ้วมือหรือคินสอครีမ်ฝีปากเวลาอ่าน
- 8.5 คาบกระต่ายไว้ในปากขณะที่อ่าน หากเคลื่อนไหวริมฝีปากกระต่ายจะตก

9. ปัญหาการจับใจความในการอ่านทั้งอ่านในใจและอ่านออกเสียงไม่ได้ สาเหตุของปัญหานี้อาจเนื่องมาจากสมาธิของเด็กไม่คงที่พอจึงได้แต่เพียงอ่าน แต่ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ วิธีช่วยอาจทำได้โดยตั้งคำถาม ถามนักเรียนก่อนแล้วจึง

ให้เขาหาคำตอบจากข้อความที่ได้อ่าน ครูอาจแนะนำที่จะเป็นเครื่องนำคำตอบให้ นักเรียนบางคนความสามารถในการทำงานของสมองพร้อมกันทั้งสองอย่างอาจไม่เพียงพอ เช่น ขณะอ่านออกเสียงนักเรียนบางคนจะไม่เข้าใจข้อความที่อ่านเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ที่ ขณะศึกษาลองจะร้องเพลงไม่ได้ สาเหตุนี้อาจแก้ได้โดยให้เขาอ่านออกเสียงในครั้งแรก เพื่อดูว่าอ่านถูกต้องหรือไม่และให้อ่านในใจทีหลัง เพื่อให้เขาจับความหมายจากข้อความที่ได้อ่านและควรฝึกบ่อย ๆ จากข้อความง่าย ๆ สั้น จนเป็นข้อความยาว ๆ

10. ปัญหาความสนใจสั้น ชาคสมาธิในการอ่าน สังเกตพวมนักเรียนบางคนอ่านไปก็เหม่อลอย สายตาไม่ได้อยู่ที่ตัวหนังสือหรือไม่ก็มองซ้ายมองขวา ในเรื่องนี้ ปรภาศรี สีหอำไพ (2524:334) กล่าวว่า "นักเรียนมีความสนใจเรื่องที่อ่านน้อย ไม่พร้อมที่จะอ่าน ชาคสมาธิในการอ่านเพราะสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม มีลมวาระทางร่างกายไม่สมบูรณ์ หรือเด็กอาจจะมีความกังวลใจในบางประการหรือมีความวิตกกังวลบางประการจนทำให้สมาธิที่จะอ่านลดน้อยลง ครูอาจช่วยได้โดยให้เด็กพักการอ่านสักครู่นแล้วชวนคุยเกี่ยวกับสิ่งที่มีความกังวลใจของนักเรียนและหาทางให้เขาได้ระบายหรือคลี่คลายปัญหาเหล่านั้น เมื่อเขาเกิดความสบายใจคลายกังวลแล้วเขาก็อาจจะสนใจสิ่งที่อยู่ตรงหน้ามากขึ้น"

11. ปัญหาการคิดอย่าง ย้อนคำ อ่านซ้ำ สำหรับปัญหาการคิดอย่างนั้นไม่พบว่ามีนักเรียนที่มีปัญหาในด้านนี้ แต่การอ่านย้อนคำ อ่านซ้ำ นักเรียนมีปัญหามากแต่เป็นส่วนน้อยทั้งนี้สาเหตุอาจเป็นเพราะว่านักเรียนไม่แน่ใจในการอ่านคำนั้น ๆ จึงพยายามอ่านซ้ำอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้หนักแน่น ในเรื่องนี้ Walson (1972:98) ได้กล่าวถึงนักเรียนที่อ่านคำหรือประโยคซ้ำ ๆ ว่าเป็นความพยายามในการอ่านออกเสียงหนักของคำใหญ่ถูกต้องและพยายามที่จะแก้ไขคำที่อ่านผิดใหญ่ถูก จึงท่องอ่านซ้ำหรืออาจเป็นพฤติกรรมในการเว้นช่วงของคำโดยการอ่านคำซ้ำ ๆ เพื่อจะได้อ่านคำอื่นที่ตามมาได้ ชอบกพร่องนี้เกิดจากการสับสนหรือมองเห็นคำศัพท์บทพร่องหรืออาจเป็นเพราะนักเรียนต้องการอ่านย้ำคำนั้น ๆ ในตัวเอง พังเพื่อจะได้เข้าใจลึกซึ้งขึ้น เช่นเดียวกับผู้ใหญ่บางคนที่ต้องการเข้าใจในข้อความบางตอนก็อ่านออกมาดัง ๆ เพื่อให้ตัวเองได้ยินจะได้เข้าใจแจ่มชัดขึ้น คือทั้งได้ยินและได้ยินการอ่านย้อนคำ อ่านซ้ำของนักเรียนบางคน อาจเป็น

เพราะต้องการความแน่ใจบางประการ ครูอาจช่วยได้โดยการให้คำชมเชยในสิ่งที่นักเรียนทำได้แล้ว ให้เขามีกำลังใจยิ่งขึ้นและแนะนำให้เขาอ่านต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่ย้อนกลับหากในรายที่เป็นมากอาจใช้อุปกรณ์กรออ่านคำในข้อ 7 มาช่วยในการฝึกก็ได้ อาจแก้ปัญหาได้เพราะเมื่อกรอเคลื่อนไปอาจปิดทับอักษรคำก่อนทำให้ไม่สามารถอ่านย้อนกลับได้ ต้องอ่านต่อไปข้างหน้าเรื่อย ๆ

ข้อเสนอแนะ

สำหรับครูผู้สอน

1. การหมั่นสำรวจปัญหาในการอ่านของนักเรียนอยู่เสมอจะช่วยให้ครูได้รู้จักนักเรียนมากขึ้นและได้ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหาทันที แทนที่จะปล่อยให้ผ่านไปจนโตและสายเกินกว่าจะแก้ไข
2. การมองเห็นจุดบกพร่องของนักเรียนในระยะเริ่มต้นจะแก้ไขได้ง่ายกว่าระยะที่ติดเป็นนิสัยแล้ว เพราะระยะเริ่มต้นนักเรียนยังไม่มั่นใจพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนได้ตามที่ครูแนะนำ แต่ถ้ามักเป็นนิสัยแล้วจะยากในการแก้ไข เพราะนักเรียนจะต้องทำงานถึงสองขั้นตอน คือ เลิกความเคยชินเก่า และสร้างความเคยชินใหม่ นักเรียนยิ่งโตก็ยิ่งเลิกความเคยชินยากขึ้น
3. การให้สำรวจเด็กทีละคนอย่างใกล้ชิดจะเป็นโอกาสให้ครูรู้จักนักเรียนมากขึ้นและนักเรียนเองก็เกิดความอบอุ่นที่มีโอกาสได้รับความสนใจอย่างใกล้ชิดจากครู เพราะในภาวะการเรียนการสอนปกติ ครูกับเด็กอาจไม่มีโอกาสได้ใกล้ชิดกันนัก ยิ่งเด็กบางคนที่มีบางประการอยู่ในใจแล้วก็ถอยห่างครูยิ่งขึ้น การเรียกนักเรียนมาสำรวจทีละคนเช่นนี้จึงเป็นการเปิดทางให้เขาได้เข้ามาใกล้ชิดครูมากกว่าเดิมซึ่งอาจทำให้เขาไวใจครูยิ่งขึ้นจนกล้า เข้ามานหาในโอกาสต่อไป

ขอเสนอแนะทั่วไป

1. เพื่อให้การสำรวจนี้บังเกิดผลอย่างแท้จริงแก่นักเรียนที่มีปัญหาเหล่านี้ คณะครูศาสตร์ควรจะได้จัดโครงการอบรมครูเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริมตามข้อมูลที่ได้อเสนอไว้

2. ผู้บริหารโรงเรียนในเขตปทุมวัน ควรจะได้จัดโครงการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเหล่านี้ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวทั้งยังเป็น การช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น

ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่เกี่ยวข้องไปถึงการเรียนในทุก ๆ วิชา ผู้วิจัยเห็นว่า การวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการอ่านเท่าที่ทำมาแล้วยังไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนได้ จึงเห็นว่าควรมีการวิจัยเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการอ่านในระดับชั้นอื่น ๆ บ้าง เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่านักเรียนระดับใดมีปัญหาการอ่านมากกว่ากัน เพียงใด นักเรียนระดับใดมีปัญหาการอ่านมากที่สุด สำหรับชั้น ป. 4 และ ป. 6 น่าจะได้ศึกษาก่อนเพื่อจะได้สำรวจปัญหา ซึ่งอยู่ในปีสุดท้ายของแต่ละช่วง

2. ควรมีการวิจัยเพื่อสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนโดยใช้ตัวอย่างประชากรมากขึ้นและขยายพื้นที่ของการวิจัยให้กว้างขวางขึ้นทั้งในเมืองและชนบท เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับปัญหาของการอ่านและทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ และหาทางช่วยเหลือ

3. ควรมีการวิจัยเพื่อทดลองสร้างเครื่องมือที่ใช้วัดขอบกพร่องในการอ่านให้มากขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ที่สมบูรณ์และเชื่อถือได้ ในหลาย ๆ ระดับชั้น เพื่อให้ครูได้นำไปใช้อย่างแพร่หลาย